

Sınıf Öretmenlerine Yönelik Matematik Öğretimi Kaygı Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). Sınıf Öretmenlerine Yönelik Matematik Öğretimi Kaygı Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30334>

Özet

Sınıf Öğretmenlerine Yönelik Matematik Öğretimi Kaygı Ölçeği (SÖYMÖKÖ), 2014 yılında Mehmet Hayri Sarı tarafından geliştirilmiş özgün bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, özellikle ilköğretim düzeyinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin matematik derslerini yürütme sürecine ilişkin deneyimledikleri kaygı düzeylerini ve bu kaygının altında yatan faktörleri psikometrik olarak belirlemek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek geliştirme süreci, öğretmenlerin matematik öğretimi yeterlilik algıları ile duyuşsal tepkileri arasındaki ilişkiyi incelemeyi hedeflemiştir. Bu araç, eğitim bilimleri alanında, öğretmenlerin mesleki gelişim ihtiyaçlarının belirlenmesi ve matematik kaygısının azaltmaya yönelik etkili müdahale stratejileri geliştirmede kritik bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Matematik Öğretimi Kaygısı, Sınıf Öğretmenleri, Ölçek Geliştirme, Psikometrik Özellikler, İlköğretim, Eğitim Psikolojisi, Duyuşsal Alan.

Yazarlar

Mehmet Hayri Sarı.

Amaç

Sınıf Öğretmenlerine Yönelik Matematik Öğretimi Kaygı Ölçeği'nin temel amacı, sınıf öğretmenlerinin matematik dersini planlama, sunma ve değerlendirme aşamalarında hissettikleri spesifik kaygı düzeylerini nicel olarak ölçmektir. Bu kaygı, genel matematik kaygısından farklı olarak, öğretmenlik rolü ve pedagojik sorumluluklar bağlamında ortaya çıkan endişeleri kapsar.

Bu ölçek, aynı zamanda, öğretmenlerin kaygı kaynaklarının detaylıca analiz etmesi için sunarak, öğretmen yetiştirme ve hizmet içi eğitim programlarının matematik öğretimi yeterliliğini arttırmaya ve duyuşsal engelleri ortadan kaldırmaya odaklanmıştır. İçerikler geliştirilmesine bilimsel temel sağlamaya amaçlanmaktadır. Ölçeğin sonuçları, öğretmenlerin matematik dersine olan yaklaşımları ve sınıf içi davranışları anlamada önemli bir araçtır.

Yapı

Ölçek, öğretmenlerin matematik öğretimi eylemi sırasında yaşadıkları kaygı yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle bilişsel ve duygusal bileşenleri içerir. Ölçeğin, matematiksel içeriği doğru ve etkili bir şekilde aktarma becerisine yönelik güven eksikliği (içerik kaygısı) ve öğrencilerin tepkileri veya başarısızlık korkusu (performans kaygısı) gibi alt boyutlardan oluştuğu kabul edilmektedir.

Sarı (2014) tarafından geliştirilen bu ölçek, öğretmenlerin matematik öğretimi sırasında hissettikleri gerginlik, endişe ve kaçınma eğilimlerini yansıtan maddeler içermektedir. Bu çok boyutlu yapı, matematik öğretimi kaygısının sadece tek bir faktörle açıklanamayacak kadar karmaşık olduğunu ve farklı pedagojik durumlarla ilişkili olduğunu göstermektedir.

Geçerlik

Sınıf Öğretmenlerine Yönelik Matematik Öğretimi Kaygı Ölçeği'nin geçerlik çalışmaları, ölçeğin amaçlanan yapıyı tutarlı ve doğru bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamak için gerçekleştirilmiştir. Geliştirme çalışması, yapı geçerliliğini test etmek amacıyla faktör analizine tabi tutulmuştur.

Yapı geçerliliği analizlerinde, maddelerin teorik olarak beklenen faktörlere yüklenimleri incelenmiş ve ölçeğin sınıf öğretmenlerinin matematik öğretimi kaygısını temsil eden anlamlı alt boyutlara ayrıldığı tespit edilmiştir. Kapsam geçerliliği ise, uzman görüşleri alınarak maddelerin ölçülmek istenen yapıların tüm yönlerini yeterince temsil edip etmediği kontrol edilerek sağlanmıştır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik incelemeleri, ölçüm sonuçlarının zamana ve farklı madde setlerine karşı ne kadar tutarlı olduğunu göstermektedir. SÖYMÖKÖ'nün güvenilirlik tahmini, genellikle iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplamasıyla raporlanmıştır.

Yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçekteki tüm maddelerin öğretmenlerin matematik öğretimi kaygısı gibi aynı temel yapıyı ölçmede uyumlu olduğunu gösterir. Ölçek geliştirme çalışmalarında elde edilen bu değerler, ölçeğin sınıf öğretmenleri popülasyonunda kararlı ve güvenilir ölçümler sağladığını teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Sarı (2014) tarafından yürütülen faktör analizi, ölçeğin yapısal modelini belirlemek için kullanılmıştır. Bu analiz, matematik öğretimi kaygısının tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu olduğunu ortaya koymuştur.

Elde edilen faktör yapısı, ölçeğin muhtemelen pedagojik kaygı ve içerik bilgisine yönelik kaygı gibi ayrılmış faktörlere sahip olduğunu göstermiştir. Faktör analizi sonuçları, ayrıca ölçek maddelerinin faktörlere yüksek yüklenim gösterdiğini ve bu faktörlerin açıklanan varyans oranının kabul edilebilir düzeyde olduğunu ortaya koyarak ölçeğin yapısal uygunluğunu desteklemiştir.

Ölçme Aracı

Test Türü: Geliştirme tipi duyuşsal ölçek.

Format: Likert tipi derecelendirme ölçe?i (Tam derecelendirme bilgisi orijinal kaynaktan detaylandırılmamıştır, ancak standart uygulamalar 4, 5 veya 6 seçenekli Likert tipindedir).

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: İlkokul kademesinde görev yapan s?n?f ö?retmenleri.

Ya? Grubu: Yeti?kin (Meslek icra eden ö?retmenler).

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı'na ba?lı ilkokullarda çalışan ö?retmenler örnekleminde geçerlik ve güvenirlik çal??maları yapılarak geliştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim yöntemiyle uygulanan anket formudur. Ö?retmenler, kendilerini ne ölçüde temsil ettiğini dü?ündükleri ifadelerle yanıt verirler.

Anahtar Kelimeler

Eğitimde Ölçek, Duygusal Tepkiler, S?n?f Yönetimi, Ö?retmen Eğitimi, Psikometri, Matematiksel Pedagoji.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Kaynaktan belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: mhsari@nevsehir.edu.tr (Mehmet Hayri Sar?)

Yazın Adresi: Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi (2014 yılındaki yazar ba?lılığına göre).

Şinler, Ücretler ve Test Yılı

Test Yılı: 2014.

Şinler ve Kullanım Ücreti: Ölçek, akademik ve eğitim amaçlı araştırmalarda kullanılmadan önce telif hakkı sahibi yazar Mehmet Hayri Sar?'dan izin alınması gerektirebilir. Ticari kullanım veya lisans ücretleri hakkında detaylı bilgi için yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Sar?, M. H. (2014). S?n?f Ö?retmenlerine Yönelik Matematik Ö?retimi Kayg? Ölçe?i geliştirme. *İlköğretim Online*, 13(4), 1-15. doi: 10.17051/io.2014.11721

Bu çalışmanın orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: sinif-ogretmenlerine-yonelik-matematik-ogretimi-kaygi-olcegi-toad.pdf

Sınıf Öğretmenlerine Yönelik Matematik Öğretimi Kaygı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçek maddeleri, kaynağın sağladığı özet içerikte yer almadığı için bu bölümde tipik bir ölçek geliştirme çalışmasından beklenen örnek madde tipleri listelenmiştir. Tam ve doğru madde setine ulaşmak için orijinal makaleye başvurulması şiddetle tavsiye edilir.

Matematik dersi konularını açıklarken kendimi yetersiz hissedirim.

Öğrencilerimin zor sorular sormasından çekinirim.

Matematik dersi için yeni öğretim yöntemleri denemek beni huzursuz eder.

Matematik dersi notlarını hesaplarırken hata yapmaktan kaygı duyarım.

Matematik dersinin yönetiminde zorluk yaşayacağımı endişesi taşırım.

Matematik öğretimi ile ilgili mesleki gelişim eğitimlerine katılmak bana stres verir.

Öğrencilerimin matematik başarılarının düşük olmasından kendimi sorumlu hissedirim.

Matematiksel kavramların somutlaştırılmada sıkıntı yaşayacağımı düşünmesi beni gerer.